info@payamdaily.ir

پیام آشنا

نخستین روزنامه صبح البرز

شماره ۴۶۸۵

سه‌شنبه / ۱۸ دی / ۱۴۰۳

۶ / رجب / ۱۴۴۶

07 / January / 2025

صاحب امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان

مدیرمسئول: محمود حیدری - سردبیر: ناهید حیدری

نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارمندان رسمی دادگستری

تلفن: ۳۲۵۳۸۲۸۳-۳۲۵۳۴۲۴۳ - ۰۲۶ - فکس: ۳۲۵۳۰۱۰۱

امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۶۷/۸۰

چاپ: کارگر

امروز با حافظ

بنده پیر مغانم که ز جهلم برهاند
پیر ما هر چه کند عین عنایت باشد
دوش از این غصه نخفتم که رفیقی می‌گفت
«حافظ از مست بود جای شکایت باشد»

خواندنی

در بیابان تمنا همه سر گردانند
تا که را سوی تو توفیق و هدایت باشد؟

سلمان ساوجی

اوقات شرعی

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۵:۴۶	۰۷:۱۶	۱۲:۱۳	۱۷:۰۹	۱۷:۲۹

برگه

بزرگترین ضعف ما تسلیم‌شدن است؛ بهترین کار برای موفق‌شدن این است که فقط یک بار دیگر تلاش کنید...

توماس ادیسون

گزارش روز

۱۲ پیش‌بینی برای سال ۲۰۲۵ که آینده ما را شکل خواهد داد!

سال ۲۰۲۵ عرصه پیشرفت‌های چشمگیر در هوش مصنوعی، رباتیک، زیست‌فناوری و اکتشافات فضایی خواهد بود. این تحولات اقتصاد جهانی، زندگی روزمره و صنایع کلیدی مانند بهداشت، حمل‌ونقل و امنیت سایبری را متحول می‌کنند. خودروهای برقی، اکتشاف معادن سیارکی، هوش مصنوعی عمومی و پزشکی شخصی‌سازی‌شده از مهم‌ترین دستاوردها خواهند بود. در عین حال، چالش‌های اخلاقی، اقتصادی و زیست‌محیطی نیز نیازمند توجه و همکاری‌های بین‌المللی خواهند بود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مجله فوربز، سال ۲۰۲۵ سالی پر از تحولات عمیق و دگرگونی‌های بنیادی خواهد بود. پیشرفت‌های بی‌سابقه در حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی، رباتیک، زیست‌فناوری و اکتشافات فضایی، نقشه‌ها مسیر اقتصاد جهانی را تغییر خواهد داد، بلکه زندگی روزمره را نیز تحت الشعاع قرار می‌دهد. این دستاوردها در کنار فرصت‌های بی‌شمار، چالش‌ها و مخاطراتی را نیز به همراه خواهند داشت.

تغییر و تحول اقتصاد جهانی

در سال‌های پیش رو، پیشرفت‌های فناوری در شکل دهی به مسیر رشد اقتصادی نقش محوری و تعیین کننده ایفا خواهند کرد. بسا این حال، این تحولات به شکاف فزاینده‌ای میان کشورهایی که توانسته‌اند به اقتصاد نوآورانه ورود کنند و آنهایی که فاقد زیرساخت‌های لازم هستند، دامن خواهند زد. حرکت به سوی کاهش انتشار کربن در صنایع، نه تنها به‌عنوان محرکی برای تغییرات اقتصادی بلکه به‌عنوان عامل تأثیرگذار بر توزیع قدرت در صحنه بین‌المللی عمل خواهد کرد. کشورهایی که نتوانند خود را با این روندها تطبیق دهند، به حاشیه رانده می‌شوند؛ در حالی که گروههایی مانند بریکس با تقویت تلاش‌های خود برای کاهش وابستگی به دلار آمریکا جایگاه خود را تثبیت و تحکیم خواهند بخشید. در این میان، پیش‌بینی می‌شود اقتصاد ایالات متحده به روند رشد خود ادامه دهد، تورم در این کشور کنترل شود، نرخ اشتغال افزایش یابد و نرخ بهره کاهش پیدا کند. این تحولات نشان‌دهنده اهمیت سرمایه‌گذاری در نوآوری، بازسازی ساختاری و ارتقای مهارت‌های نیروی کار هستند.

تحولات بازار بورس و سلطه هوش مصنوعی

پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهند که وال‌استریت در سال ۲۰۲۵ شاهد یکی از موفق‌ترین دوره‌های خود خواهد بود. شاخص‌های سهام ایالات متحده احتمالاً تا پایان سال به سطح ۶۵۰۰ واحد خواهند رسید که بیانگر رشد ۹ درصدی قیمت و بازده کلی ۱۰ درصدی با احتساب سود سهام است. این دستاوردها عمدتاً به لطف عملکرد شرکت‌های پیشرو در حوزه هوش مصنوعی محقق خواهند شد. شرکت «اوپن‌ای‌آی» (Nvidia) با موقعیت استراتژیک خود در تولید سخت‌افزارهای مرتبط با هوش مصنوعی، در صدر ارزش‌گذاری‌ها قرار خواهد گرفت. عرضه اولیه‌های مورد انتظار، از جمله شرکت‌های برجسته‌ای همچون استریپ (Stripe) و دیتابریکس (Databricks) نیز به جلب سرمایه‌گذاران کمک خواهند کرد. در حوزه رباتیک «بوستون دینامیکس» (Boston Dynamics) که سال گذشته با معرفی موفقیت‌آمیز ربات انسان‌نمای خود خبرساز شد، در مسیر رشد پیشتری قرار دارد.

تحول هوش مصنوعی و رباتیک

فناوری‌هایی که امکان تفسیر و تولید داده‌های متنوع مانند متن، تصویر و صدا را فراهم می‌کنند، باعث ایجاد تغییرات اساسی در حوزه‌هایی نظیر بهداشت و درمان، آموزش و خدمات ارتباطی خواهند شد. رباتیک نیز با شتابی بی‌سابقه به بخش‌های مختلف نفوذ خواهد کرد. ربات‌های اجتماعی و انسان‌نما مانند «آمکا» (Ameca) و «دیجیت» (Digit)، از جایگاه نوآورانه به ابزارهای ضروری در مراقبت از سالمندان، انبارداری و خرده‌فروشی ارتقا خواهند یافت. ربات‌های چندوظیفه‌ای معمولی نیز نقشی کلیدی در صنایع بهداشت و تجستیک ایفا کرده و عملکرد آنها به استانداردی برای این حوزه‌ها تبدیل خواهد شد. در منازل، لوازم رباتیک ارزان‌قیمت جایگزین دستگاه‌های سنتی خواهند شد و نه‌تنها ایمنی و کارایی بیشتری ارائه می‌دهند، بلکه تجربه‌ای ساده‌تر و متصل‌تر به زندگی روزمره فراهم می‌کنند. سال ۲۰۲۵ شاهد بازتعریف مفهوم «تلاش انسانی» خواهد بود. پیشرفت‌های فناوری، بحث‌های عمیقی درباره کار، هویت و معنای تلاش در جوامع انسانی برانگیخته و چشم‌انداز جدیدی از نقش انسان در جهان مبتنی بر فناوری ایجاد خواهند کرد.

پیشرفت در اکتشافات فضایی

سال ۲۰۲۵ عرصه‌ای جدید در اکتشافات فضایی خواهد گشود؛ جایی که انسان گام‌های اولیه برای تجاری‌سازی فضا و ایجاد حضور پایدار در آن را برمی‌دارد. برنامه‌های مشترک میان بخش خصوصی و ابتکارات دولتی، سکونتگاه‌های دائمی بر روی ماه را در دستور کار قرار داده‌اند. هرچند این پروژه‌ها هنوز در مراحل ابتدایی قرار دارند، اما نویدبخش آغاز فعالیت‌های اقتصادی پایدار در سطح ماه هستند و می‌توانند به‌عنوان نقطه آغازین گسترش حضور بشر در اعماق فضا تلقی شوند. یکی از تحولات کلیدی، ورود به عصر استخراج «معادن سیارکی» خواهد بود. مفهومی که تا پیش از این در حد تئوری باقی مانده بود، اکنون با تلاش شرکت‌هایی مانند «آستروفورگیه» (AstroForge) به واقعیت نزدیک‌تر می‌شود. این شرکت‌ها در حال توسعه پلاتیک‌گاه‌های فشرده‌ای هستند که به فضا ارسال شده و تنها فلزات گران‌بها را از سیارک‌ها استخراج و به زمین بازمی‌گردانند. از سوی دیگر، پیشرفت در فناوری‌های مرتبط با گردشگری فضایی امکان تجربه سفر به فضا را برای نخبگان ثروتمند فراهم خواهد کرد، که خود مرحله‌ای مهم در مسیر تجاری‌سازی فضاست. شرکت‌هایی مانند «بلو اریجین» و «بلو اوریجین» (Blue Origin) با توسعه موشک‌های قابل استفاده مجدد، مسیر را برای کاهش هزینه‌ها و افزایش دسترسی به فضا هموار کرده‌اند. این پیشرفت‌ها، در کنار رقابت فزاینده کشورها برای دستیابی به دارایی‌های فضایی با اهداف امنیتی و اقتصادی، زمینه‌ساز صنایعی با ارزش چند تریلیون دلار خواهند شد. با این حال، کمبود چارچوب‌های حکمرانی برای مدیریت منازعات و تضمین استفاده منصفانه از منابع فضایی همچنان یک چالش جدی باقی خواهد ماند.

انقلاب زیست‌فناوری

سال ۲۰۲۵ شاهد گسترش چشمگیر درمان‌های شخصی‌سازی شده خواهد بود که به لطف پیشرفت‌های هوش مصنوعی در درمان بیماری‌های مزمن، به استاندارد جدیدی در مراقبت از بیماران تبدیل می‌شود. درمان‌های ضدپیری که مستقیماً بر سلول‌ها و ژن‌ها تأثیر می‌گذارند، پیشرفت خواهند کرد و بخشی از روش‌های معمول درمانی خواهند شد. ابزارهای پیشرفته ویرایش ژن مانند «کریسپر» همراه با استفاده گسترده از هوش مصنوعی در توسعه داروهای نوین و تحقیقات بالینی، محرک اصلی این تحولات به شمار می‌آیند. این فناوری‌ها نه‌تنها امکان درمان بیماری‌های پیچیده را فراهم می‌کنند، بلکه مسیر انتقال از مدیریت علائم به ریشه‌کن کردن عوامل بیماری را را هموار می‌سازند. چنین رویکردهایی قادرند نظام سلامت را متحول کرده و دیدگاه‌های سنتی نسبت به درمان را تغییر دهند. اما در کنار این پیشرفت‌ها، نگرانی‌های اخلاقی در مورد مهندسی ژنتیک همچنان مطرح است. سوالاتی پیرامون دستکاری ژن‌ها، دسترسی عادلانه به این فناوری‌ها و پیامدهای بلندمدت آن برای جوامع بشری نیازمند توجه و بحث‌های عمیق هستند. انقلاب زیست‌فناوری در سال ۲۰۲۵ تنها محدود به نوآوری‌های پزشکی نخواهد بود؛ بلکه زمینه‌ساز بازنگری در مفاهیمی نظیر سلامتی، پیری و حتی معنای انسان بودن خواهد شد.

تحول در صنعت خودرو و حمل و نقل

براساس پیش‌بینی شرکت پژوهشی آمریکایی گارتنر (Gartner) تا پایان سال ۲۰۲۵ حدود ۸۵ میلیون خودروی برقی در جاده‌های آمریکا تردد خواهند کرد و از هر چهار خودروی فروخته‌شده، یکی برقی خواهد بود. در همین حال، ناوگان خودروهای خودران نیز به‌طور عملیاتی در کلان‌شهرها به کار گرفته می‌شود. این گذار به خودروهای برقی، به‌طور چشمگیری الگوی مصرف انرژی و تقاضای جهانی برای نفت را متحول خواهد کرد. چنین تحولی، صنعت خودروسازی و نفت را تا گزیر می‌کند به سمت استفاده از انرژی‌های سبز و افزایش بهره‌وری انرژی حرکت کنند. این روند نه‌تنها آغازگر عصری جدید در حمل‌ونقل پایدار خواهد بود، بلکه وابستگی به سوخت‌های فسیلی را نیز به‌طور قابل‌توجهی کاهش خواهد داد.

افزایش هزینه‌های امنیت سایبری به بیش از ۳۰۰ میلیارد دلار

با گسترش وابستگی کسب‌وکارها به فناوری، تمرکز سازمان‌ها بر امنیت سایبری به‌طور چشمگیری افزایش یافته است. تهدیدهای سایبری مبتنی بر هوش مصنوعی که زیرساخت‌های حیاتی را هدف قرار می‌دهند، رو به گسترش هستند. در این شرایط، سیستم‌های دفاعی مبتنی بر هوش مصنوعی نقشی حیاتی در شناسایی، پیشگیری و مقابله با این حملات ایفا خواهند کرد. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که هزینه‌های جهانی امنیت سایبری از مرز ۳۰۰ میلیارد دلار عبور خواهد کرد. این در حالی است که امنیت سایبری تنها در چارچوب‌های ملی قابل حل نیست و نیازمند همکاری‌های بین‌المللی است.

حرکت به سوی هوش مصنوعی عمومی و ابرهوش

سال ۲۰۲۵ می‌تواند نقطه عطفی در تاریخ فناوری باشد، زمانی که ماشین‌هایی با توانایی تفکر مشابه انسان وارد صحنه شوند. این پیشرفت انسان را وادار خواهد کرد تا مفهوم «خلق بودن» در زمینه حیات هوشمند را از نو بررسی کند. ظهور سیستم‌های هوش مصنوعی عمومی که توانایی حل مسائل چندرشته‌ای را دارند، در کنار فرصت‌های بی‌سابقه، چالش‌های پیچیده‌ای را نیز به همراه خواهد داشت. یکی از ضروریات این دوره، یافتن راه‌حل‌هایی برای مدیریت ایمنی، کنترل و محدودیت‌های توسعه ابرهوش خواهد بود. همچنین، معماری‌های عصبی پیشرفته و محاسبات کوانتومی نقش کلیدی در تسریع این تحولات ایفا خواهند کرد. در این میان، بحث درباره چارچوب‌های بین‌المللی تنظیم مقررات برای اطمینان از همسویی توسعه هوش مصنوعی عمومی با معیارهای اخلاقی و منافع جمعی، اهمیت بیشتری خواهد یافت. سال ۲۰۲۵ شاید آغازگر دورانی باشد که در آن انسان و هوش مصنوعی در مسیر خلق آینده‌ای مشترک، با محوریت اخلاق و فناوری، گام برمی‌دارند.

پیشینه‌های حقوقی سال ۲۰۲۵ و شکل‌دهی آینده هوش مصنوعی

با گسترش کاربرد هوش مصنوعی در صنایع و زندگی روزمره، بحث‌های اخلاقی پیرامون آن عمق بیشتری پیدا می‌کند. استفاده روزافزون از هوش مصنوعی تولیدکننده محتوا، از جمله ابزارهایی که می‌توانند «دیپ‌فیک‌ها» ایجاد کنند، توجه ویژه‌ای را به ضرورت تأیید هویت انسانی و مقابله با انتشار اطلاعات نادرست جلب خواهد کرد. رهبران دولتی و سازمانی برای جلوگیری از واکنش‌های منفی عمومی، ناچار به اتخاذ رویکردهای اخلاق‌مدار در بهره‌گیری از هوش مصنوعی خواهند بود. در همین حال، شرکت‌ها تلاش می‌کنند استفاده از این فناوری را با اصول عدالت و اخلاق همسو سازند تا اعتماد کارکنان و جامعه را حفظ کنند. با وجود این، جامعه حقوقی که در مواجهه با فناوری‌های نوین اغلب از روند تحول عقب می‌ماند، احتمالاً در برخورد با مسائل مرتبط با هوش مصنوعی نیز به کندی عمل خواهد کرد. پرونده‌های حقوقی در این حوزه ممکن است سال‌ها در دادگاه‌ها به طول بیانجامند. بااین‌حال، نتایج این پرونده‌ها می‌توانند مسیر آینده هوش مصنوعی چه در جهت گسترش و چه محدودسازی بیشتر این فناوری را تعیین کنند.

اختلال اقتصادی ناشی از هوش مصنوعی

اختلالات اقتصادی ناشی از هوش مصنوعی در سال‌های پیش‌رو به شکلی گسترده‌تر نمود خواهد یافت. در حوزه نیروی انسانی، بسیاری از مدیران میانی به‌ویژه در شرکت‌های بزرگ، تحت تأثیر پذیرش فناوری‌های پیشرفته جایگاه شغلی خود را از دست خواهند داد. هم‌زمان، دموکراتیزه شدن دسترسی به هوش مصنوعی، رقابت کسب‌وکارهای کوچک با شرکت‌های بزرگ را ممکن کرده و فرصت‌های جدیدی برای نوآوری و رشد فراهم می‌کند.

مرکز داده هوش مصنوعی؛ ستون فقرات محاسبات آینده

همان‌طور که در ماه اکتبر گذشته نوشتم، مراکز داده هوش مصنوعی اکنون ستون فقرات آینده‌ای مبتنی بر محاسبات هستند. سرمایه‌گذاری‌های کلانی در ساختارهای فوق‌کارآمد و مجهز به سیستم‌های خنک‌کننده مایع انجام خواهد شد. این تغییرات به صنایع مختلف، به‌ویژه حوزه‌های بهداشت و درمان و خودروسازی کمک شایانی خواهند کرد. دولت‌ها نیز با حمایت از اصلاحات قانونی که مشوق سرمایه‌گذاری در طراحی مراکز داده پایدار است، فرصت‌های متعددی را برای فعالان بازار فناوری سبز فراهم خواهند ساخت. برای پاسخ به تقاضای عظیمی که هوش مصنوعی بر این مراکز تحمیل خواهد کرد، تمرکز بر طراحی‌های پایدار و بهینه از نظر مصرف انرژی امری ضروری خواهد بود. بسیاری از سازمان‌ها ممکن است در حال حاضر این موضوع را جدی نگیرند، اما این بی‌توجهی می‌تواند آنها را سریع‌تر از انتظار از رقابت عقب بیندازد.

استارت آپ‌های تایتان تحت حمایت سرمایه گذاری پربریسک

رشد و گسترش هوش مصنوعی در استارت‌آپ‌ها موج جدیدی از سرمایه‌گذاری خطرپذیر را به ارمغان خواهد آورد که با بهره‌وری و مقیاس‌پذیری بی‌نظیری همراه است. این استارت‌آپ‌های نوظهور، با تکیه بر ابزارهایی و اصول کارآفرینی ناب، ساختارهای سنتی شرکت‌ها را به چالش خواهند کشید؛ به‌طوری که بسیاری از آنها با کمتر از ۳۰ کارمند به درآمد سالانه ۱۰۰ میلیون دلاری خواهند رسید. سیستم‌های غیرمتمرکز برای تبادل امن اطلاعات نیز ظهور خواهند کرد و دیدگاه صنایع را نسبت به داده‌ها متحول خواهند ساخت. این موج نوآوری، ساختارهای بخش‌های مختلف را بازتعریف می‌کند. الگوهای رقابت را تغییر می‌دهد و بازیگران جدیدی را به بازار معرفی می‌کند.

سخن پایانی

سال ۲۰۲۵ سال دیگری از تحولات عظیم خواهد بود. پیشرفت‌های مرتبط با هوش مصنوعی، رباتیک، سفرهای فضایی و نوآوری‌های حوزه بهداشت و درمان نشان می‌دهند که امکانات این سال جدید بی‌پایان است. انتظار می‌رود اقدامات و نوآوری‌ها با دقت برنامه‌ریزی شوند تا ارزش حداکثری استخراج شود. ۱۲ ماه آینده و فراتر از آن، به ما این امکان را می‌دهد که آینده‌ای مملو از پیشرفت‌های اجتماعی و دستاوردهای فناوری را متصور شویم.

برش

معتاد به شبکه‌های اجتماعی هم مجرم نیست!

اگر فکر می‌کنید روزانه بیشتر از حد معمول مشغول بالا و پایین کردن صفحات شبکه‌های اجتماعی در کوشیتال هستید این را بدانید که قطعا در این مورد تنها نیستید. آمار و ارقام می‌گویند یک فرد بزرگسال آمریکایی به‌طور متوسط روزانه بیش از دو ساعت در شبکه‌های اجتماعی وقت می‌گذراند. در حالی که این زمان برای نوجوانان در پلتفرم‌هایی مثل تیک‌تاک و اینستاگرام دو برابر می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از قدس، وقتی پژوهشگران و جامعه‌شناسان - چند سالی است که تکلیف همه ما را مشخص کرده‌اند، دیگر خوبیت ندارد بخواهیم در مقدمه مطلب، این پرسش کهنه را مطرح کنیم که «آیا شبکه‌های اجتماعی واقعا اعتیادآورند؟» آن هم وقتی که زمان حل خیلی از ابعادی فراتر، و بلکه خودمان این است. هوا را از من بگیر. کوشی را نگیر! پس بی‌خیال اثبات یا رد اعتیاد و عدم اعتیاد دیجیتال شده و برویم سراغ این که: چطور می‌شود اعتیاد به شبکه‌های مجازی را ترک کرد؟

وقتی «دوپامین» خوشتان می‌افتد